

180/1995 Z.z.

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 11. júla 1995

o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom

Zmena: 131/1996 Z.z.
Zmena: 80/1998 Z.z.
Zmena: 219/2000 Z.z.
Zmena: 193/2001 Z.z.
Zmena: 419/2002 Z.z.
Zmena: 503/2003 Z.z.
Zmena: 549/2004 Z.z.
Zmena: 218/2005 Z.z.
Zmena: 537/2006 Z.z.
Zmena: 396/2009 Z.z.
Zmena: 139/2010 Z.z.
Zmena: 241/2012 Z.z.
Zmena: 57/2013 Z.z.
Zmena: 180/2013 Z.z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl.I

PRVÁ ČASŤ

KONANIE O OBNOVE EVIDENCIE NIEKTORÝCH POZEMKOV A PRÁVNÝCH VZŤAHOV K NIM

§ 1

(1) V konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov (ďalej len "register").

(2) Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou,¹⁾ ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií²⁾ (ďalej len "pozemok"), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

(3) Okresný úrad v sídle kraja [§ 3 ods. 2 písm. a)] vyberie na konanie určený operát. 3)

§ 2

(1) Katastrálne územia, v ktorých sa v príslušnom kalendárnom roku uskutoční konanie, uvedú sa v harmonograme konaní (ďalej len "harmonogram").

(2) Harmonogram (odsek 1) schvaľuje na návrh Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len "úrad") a Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") vláda Slovenskej republiky (ďalej len "vláda").

§ 3

(1) Na účely konania sa katastrálne územia členia na katastrálne územia, v ktorých

- a) operát pozemkového katastra sa zjednotil s operátom pozemkovej knihy,
- b) operát pozemkového katastra sa nezjednotil s operátom pozemkovej knihy, ale údaje v nich uvedené možno identifikovať,
- c) operát pozemkového katastra sa nezjednotil s operátom pozemkovej knihy a údaje v nich uvedené nemožno identifikovať,
- d) operát vyhotovený na základe komasácie nepotvrdil súd, ale účastníci komasačného konania vstúpili do držby,
- e) operát pozemkovej knihy nie je k dispozícii.

(2) Vecne príslušným správnym orgánom na konanie (ďalej len "správny orgán") v katastrálnych územiach

a) uvedených v odseku 1 písm. a) a b) je okresný úrad v sídle kraja, 4)

b) uvedených v odseku 1 písm. c) až e) je okresný úrad. 5)

§ 4

(1) Správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "komisia"). 6)

(2) Komisia

a) spolupracuje so štátnymi orgánmi a s účastníkmi konania⁷⁾ pri príprave a pri organizačnom zabezpečení zostavenia registra,

b) zabezpečuje a zhromažďuje podklady potrebné na zostavenie registra a na rozhodnutie správneho orgánu podľa § 11 a 12,

c) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

(3) Členmi komisie sú zástupcovia okresného úradu v sídle kraja z úsekov správy majetku štátu a správy katastra nehnuteľností, zástupca okresného úradu z úseku pozemkových úprav, zástupca Slovenského pozemkového fondu (ďalej len "fond") a zástupca obce; ak ide o lesný pozemok, aj správca lesného majetku vo vlastníctve štátu (ďalej len "správca"). Ďalších členov komisie určí s ich súhlasom správny orgán (§ 3 ods. 2) na návrh obce z vlastníkov pozemkov a nájomcov, prípadne užívateľov pozemkov. Predsedom komisie je zástupca obce.

(4) Prvé zasadnutie komisie zvoláva správny orgán. Komisia na prvom zasadnutí schváli svoj rokovací poriadok.

(5) Činnosť komisie organizačne a materiálne zabezpečuje obec.

(6) Komisia zaniká uplynutím troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

§ 5

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁸⁾ ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy. 9)

(2) Konanie sa uskutočňuje pre každú obec. Ak obec tvorí viac katastrálnych území, register sa zostavuje osobitne pre každé katastrálne územie.

(3) Konanie sa začína na podnet správneho orgánu.

(4) Konanie sa začína dňom vyvesenia oznámenia správneho orgánu o jeho začatí¹⁰⁾ na vhodnom mieste v obci (jej časti); toto oznámenie bude vyvesené až do schválenia registra.

(5) V oznámení podľa odseku 4 správny orgán vyzve nájomcov pozemkov alebo iné oprávnené osoby,¹¹⁾ aby v lehote určenej v oznámení poskytli údaje o pozemkoch v ich užívaní a o právnych vzťahoch k nim, ktoré sú im známe z doterajšieho vyporiadania právnych vzťahov k týmto pozemkom podľa osobitných predpisov.¹²⁾ Nájomcom a iným oprávneným osobám sa oznámenie doručí do vlastných rúk.

(6) V oznámení podľa odseku 4 sa uverejní aj určený operát, uvedie sa časový postup konania a určí sa lehota na predkladanie listín o právnych vzťahoch k pozemkom, ktoré nepredložila osoby uvedené v odseku 5.

(7) Správny orgán uvedie v oznámení podľa odseku 4 aj poučenie o možnosti podať návrh na konanie podľa § 11 ods. 1.

§ 6

(1) Podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu,³⁾ štátnych archívov,^{12a)} z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci.

(2) Správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov. Priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje.

§ 7

(1) Správny orgán uverejní návrh registra počas 30 dní na verejné nahliadnutie na obvyklom mieste v obci (jej časti) spolu s poučením o možnosti podať námietky. Komisia súčasne doručí do vlastných rúk každému účastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo je známe, výpis z návrhu registra týkajúci sa pozemkov, ktoré sú podľa zistených údajov v jeho vlastníctve alebo v správe¹³⁾ spolu s poučením o možnosti podať námietky. Komisia spolu s výpisom z návrhu registra doručí účastníkovi výzvu na zaplatenie príspevku na finančné zabezpečenie konania podľa § 10 ods. 2 a 4. Neznámych vlastníkov a vlastníkov, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, zastupuje fond alebo správca, ak ide o lesné pozemky; komisia doručí fondu alebo správcovi výpis z návrhu registra.

(2) Námietky spolu s ich odôvodnením možno podať komisii do 30 dní odo dňa

a) doručenia výpisu z návrhu registra, ak ide o účastníkov konania, ktorým sa výpis doručuje,

b) uverejnenia návrhu registra, ak ide o neznámych vlastníkov alebo účastníkov konania, ktorým výpis z návrhu registra nebolo možné doručiť alebo ich pobyt, alebo sídlo nie sú známe.

(3) Námietky posúdi komisia, ktorá si na tento účel vyžiada vyjadrenie toho, koho práva boli námietskou dotknuté a svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi, a so svojím stanoviskom ich spolu predloží správne orgánu na rozhodnutie. Rozhodnutie o námietskach a o schválení registra je preskúmateľné súdom.

(4) Na námietky podané po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 a na námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, komisia neprihliadne. Komisia o tejto skutočnosti písomne informuje toho, kto námietku podal.

(5) Schválený register je verejná listina, na základe ktorej okresný úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností.¹⁴⁾ Na základe oznámenia okresný úrad najviac 90 dní pred schválením registra nevykonáva zápisy vlastníckych a iných práv do katastra nehnuteľností k pozemkom, ktoré sú predmetom konania. Uvedené sa nevzťahuje na zápis záložného práva a vecného bremena k týmto pozemkom. Okresný úrad po uplynutí tejto lehoty zapíše zmluvy, verejné listiny alebo iné listiny do katastra nehnuteľností až po identifikácii podľa zapísaného registra. Identifikáciu vykoná okresný úrad z úradnej povinnosti. Identifikácia sa stáva súčasťou zmluvy, verejnej listiny alebo inej listiny a spolu s oznámením o vykonaní zápisu sa zašle účastníkom konania o zápise práv k nehnuteľnostiam^{14a)} a tým osobám, ktorých právo k pozemkom bolo zápisom dotknuté.

(6) Ak schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodne o zmene údajov schváleného registra. Po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nové údaje zapíšu do katastra nehnuteľností. O zmene možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

(7) Konanie o zmene údajov registra podľa odseku 6 nemožno začať, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu. Tým nie je dotknuté právo na začatie konania podľa osobitného predpisu. 14b)

§ 8

(1) Register sa skladá z určeného operátu, zo súboru ďalších geodetických informácií a zo súboru ďalších popisných informácií o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, najmä zo

- a) súpisu pozemkov, ktoré boli predmetom konania,
- b) súpisu pozemkov, ktorých vlastníci a jeho miesto trvalého pobytu alebo sídlo sú známe,
- c) súpisu pozemkov, ktorých vlastníci je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe,
- d) súpisu pozemkov, ktorých vlastníci nie je známy.

(2) Súčasťou registra je aj rozhodnutie o jeho schválení.

(3) Podrobnejšie vymedzenie náležitostí registra a jeho technického zostavenia, ako aj podmienky na výber určeného operátu upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad po dohode s ministerstvom.

§ 9

Trovy konania, ktoré vznikli správne orgánu alebo inému štátnemu orgánu, znášajú tieto orgány. Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkom konania, znáša účastník konania.

§ 10

(1) Finančné zabezpečenie nákladov konania je súčasťou harmonogramu (§ 2 ods. 1).

(2) Na finančné zabezpečenie nákladov konania je každý účastník konania povinný zaplatiť príspevok 100 Sk. Ak došlo k rozdeleniu pozemkov podľa určeného operátu, ktoré boli pôvodne v jednom katastrálnom území z technických dôvodov, a tieto sú spracúvané vo viacerých katastrálnych územiach, vlastníci zaplatia príspevok v rámci konania, ktorého predmetom je pôvodný pozemok pred rozdelením.

(3) Okrem sumy uvedenej v odseku 2 je vlastníci pozemku (§ 1 ods. 2) povinný zaplatiť

a) 100 Sk za každých začatých 5 000 m², ak ide o pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo ktoré doň patria¹⁵⁾ (ďalej len "poľnohospodársky pozemok") alebo ktoré tvoria lesný pôdny fond¹⁶⁾ (ďalej len "lesný pozemok"), nachádzajúce sa mimo zastavaného územia obce¹⁷⁾ a majú výmeru väčšiu ako 5 000 m²; za pozemky do výmery 5 000 m² sa príspevok nevyberá,

b) 100 Sk za každých začatých 400 m², ak ide o stavebné pozemky¹⁸⁾ alebo pozemky, ktoré sa nachádzajú v zastavanom území obce¹⁷⁾ a majú výmeru väčšiu ako 400 m²; za pozemky do výmery 400 m² sa príspevok nevyberá.

(4) Ak vlastníci poľnohospodárskeho pozemku nie je známy alebo nie je známe miesto jeho pobytu alebo sídlo, alebo ak ide o poľnohospodárske pozemky vo vlastníctve štátu, na finančné zabezpečenie nákladov konania podľa odsekov 2 a 3 prispieva fond, ktorý na úhradu nákladov konania prihliadne v zmluve o nájme týchto pozemkov. Ak ide o lesné pozemky s výnimkou podielov, ktoré sú súčasťou spoločnej nehnuteľnosti, na finančné zabezpečenie nákladov konania podľa odsekov 2 a 3 prispieva správca; to platí, aj ak ide o lesné pozemky vo vlastníctve štátu.

(5) Správny orgán použije príspevky podľa odsekov 2 a 3 na účely konania v súlade s harmonogramom, pričom najmenej 50% týchto prostriedkov poskytne obci na zabezpečenie činnosti komisie.

(6) Na finančné zabezpečenie nákladov konania môže prispieť aj fond vo výške určenej jeho rozpočtom na príslušný kalendárny rok.

(7) Príspevky podľa odseku 3 sú splatné do troch mesiacov po zverejnení registra.

§ 11

(1) Správny orgán na návrh účastníka konania (ďalej len "navrhovateľ") rozhodnutím potvrdí, že navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním, ak sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom. Účastníkom konania je aj dedič oprávneného držiteľa.

(2) Správny orgán v rozhodnutí podľa odseku 1 uvedie deň, ktorým navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním.

(3) Návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 možno podať len na účely konania a najneskôr s podaním námietok (§ 7 ods. 2).

(4) Návrh musí obsahovať skutočnosti o splnení podmienok vydržania ustanovených osobitným predpisom,¹⁹⁾ pričom

a) navrhovateľ si môže započítať aj čas pred účinnosťou osobitného predpisu, 20)

b) prekážkou vydržania podľa tohto zákona nie je, ak pozemok bol v užívaní poľnohospodárskej organizácie alebo lesnej organizácie podľa skorších predpisov alebo ak je pozemok v čase podania návrhu v nájme. 21)

(5) Navrhovateľ pripojí k návrhu dôkazy, ktoré má k dispozícii, alebo označí iné dôkazy, ktoré sú mu známe.

(6) Komisia posúdi návrh rovnako, ako ustanovuje § 7 ods. 3; so svojim stanoviskom a s priloženými dôkazmi predloží návrhy správneho orgánu na rozhodnutie.

(7) Pri rozhodovaní podľa odseku 1 sa nepoužijú ustanovenia osobitného predpisu. 22)

(8) Správny orgán zamietne návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1, ak

a) nie sú splnené podmienky na nadobudnutie vlastníctva vydržaním podľa tohto zákona,

b) si vlastnícke právo k pozemku uplatnila v tomto konaní aj iná osoba alebo ak vlastnícke právo k pozemku je predmetom konania podľa osobitného predpisu. 23)

(9) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa osobitného predpisu. 24)

(10) Rozhodnutie podľa odseku 8 je konečné. Tým nie je dotknuté právo navrhovateľa domáhať sa určenia vlastníctva na súde podľa osobitného predpisu. 25)

(11) Nadobudnutie vlastníctva vydržaním na základe rozhodnutia vydaného podľa odseku 1 sa zapíše do registra. Tým nie je dotknuté právo iných osôb domáhať sa určenia vlastníctva na súde.

§ 11a

(1) Ak došlo medzi spoluvlastníkmi k reálnemu rozdeleniu pozemku podľa právnych predpisov platných do 31. decembra 1950 a tento pozemok v takomto stave užívali, správny orgán na návrh jedného alebo viacerých spoluvlastníkov rozhodnutím potvrdí nadobudnutie vlastníckeho práva k častiam rozdeleného pozemku, ak sú splnené podmienky vydržania podľa osobitného predpisu,^{25a)} a to aj v prípade, že tento pozemok je evidovaný v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií katastra nehnuteľností.

(2) Tým nie je dotknuté právo domáhať sa určenia vlastníctva na súde podľa osobitného predpisu. 25)

(3) Na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 sa primerane použije ustanovenie § 11 ods. 2, 3, 5 až 8.

§ 12

(1) Ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní²⁶⁾ alebo o zápise za vlastníka²⁷⁾ alebo protokol a zoznam o prechode vlastníctva veci štátu na obec,²⁸⁾ správny orgán môže na návrh rozhodnutím

a) potvrdiť nadobudnutie vlastníctva vydržaním inou osobou,

b) potvrdiť, že pozemky sú vo vlastníctve štátu alebo inej osoby,

a to aj vtedy, ak sú dotknuté pozemky a právne vzťahy k nim evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií; vydaním rozhodnutia správneho orgánu strácajú osvedčenia alebo protokoly a zoznamy platnosť.

(2) Návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 podáva komisii ten, kto o vydanie rozhodnutia preukáže právny

záujem, najneskôr však v lehote ustanovenej na podanie námietok (§ 7 ods. 2). Komisia návrh posúdi a so svojím stanoviskom ho predloží správne mu orgánu na rozhodnutie.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 možno podať opravný prostriedok podľa osobitného predpisu. 29)

(4) Ak správny orgán o návrhu podľa odseku 1 nerozhodne do schválenia registra, zaradia sa tieto pozemky do súpisu pozemkov uvedených v § 8 ods. 1 písm. b). Evidovaný vlastník nemôže do rozhodnutia správneho orgánu s týmito pozemkami nakladať.

(5) Rozhodnutie vydané podľa odseku 1 je verejná listina, na ktorej základe sa vykoná zápis do katastra nehnuteľností. 14)

DRUHÁ ČASŤ

NAKLADANIE S NIEKTORÝMI POZEMKAMI A OPRÁVNENIA FONDU A SPRÁVCU

§ 13

Fond nakladá s pozemkami uvedenými v § 8 ods. 1 písm. c) a d), ktoré sa na základe registra zapíšu do katastra nehnuteľností (ďalej len "pozemok s nezisteným vlastníkom"), podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov;³⁰⁾ obdobne postupuje správca,^{7b)} ak ide o lesné pozemky.

§ 14

(1) Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov³⁰⁾ aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a ktoré sú vo vlastníctve štátu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu. 31)

§ 15

Zrušený od 30.9.2006

§ 16

(1) Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov³⁰⁾ s pozemkami

a) vo vlastníctve štátu uvedenými v osobitnom predpise³²⁾ a v § 14 ods. 1 a v § 15 (ďalej len "pozemok vo vlastníctve štátu"),

b) s nezisteným vlastníkom (§ 13), 33)

c) ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak, ak ide o lesné pozemky, obdobne postupuje správca. 7b)

(2) Ak je potrebné, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c); obdobne postupuje správca.

(3) Fond nakladá s pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. a) a b) na základe údajov katastra nehnuteľností.

(4) Fond zapisuje do registra katastra nehnuteľností pozemky uvedené v odseku 1 písm. a) aj na základe inak preukázaného vlastníctva štátu.

(5) Fond nakladá s poľnohospodárskymi pozemkami alebo s lesnými pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. c) na základe údajov odsúhlasených s nájomcami pozemkov. Na tieto účely predkladajú nájomcovia pozemkov fondu zoznamy pozemkov, ktoré užívajú na základe nájomných zmlúv uzatvorených s vlastníkmi, ako aj pozemkov, ku ktorým vlastníctvo preukázali inak.³⁴⁾ Ostatné pozemky užívané nájomcom sa považujú za pozemky uvedené v odseku 1 písm. c). Fond spresňuje zoznamy vyhotovené podľa údajov správcu dane z pozemkov.

(6) Nájomcovia pozemkov sú povinní na účely uvedené v odseku 5 viesť vlastnú evidenciu poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov podľa osobitných predpisov. 35)

§ 16a

Na nájom pôdy, ktorá prešla do vlastníctva obce podľa § 15 ods. 3 a 4, sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu. 31c)

§ 17

(1) Fond pri nakladaní s pozemkami uvedenými v § 16 ods. 1 vystupuje vo vlastnom mene, a to aj pred súdmi a orgánmi verejnej správy.

(2) Fond prijíma aj náhrady za vyvlastnenie pozemkov uvedených v § 16 ods. 1 písm. b) a c). Prijatú náhradu vypláti

vlastníkovi, ak o ňu požiada do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o vyvlastnení, najneskôr však do desiatich rokov odo dňa vyvlastnenia.

§ 18

(1) Fond nemôže pozemky uvedené v § 16 ods. 1 sám užívať, ale ich prenajíma na účely poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva, prípadne v súlade s rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy vydaného podľa osobitných predpisov⁴²⁾ dočasne aj na iný účel. Ak si doterajší užívateľ neplní povinnosti riadneho hospodára,⁴³⁾ z ostatných záujemcov majú prednosť osoby trvale bývajúce v obci, v ktorej katastrálnom území sa pozemky nachádzajú.

(2) Ak pozemky uvedené v § 16 ods. 1 nemožno využívať na účely uvedené v odseku 1, fond ich môže prenajímať aj na iný účel. Tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov. 39a)

(3) Fond môže previesť vlastníctvo k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 len v prípadoch ustanovených zákonom.

(4) Fond môže previesť vlastníctvo k pozemku najmenej za cenu zistenú podľa cenového predpisu. 46)

(5) Príjmy z nakladania s pozemkami podľa odsekov 1 až 5 patria fondu, ak zákon neustanovuje inak.

§ 19

(1) Fond môže pozemky vo vlastníctve štátu predávať alebo zamieňať za pozemky iných vlastníkov na účely usporiadania vlastníctva k pozemkom a utvárania vhodných pozemkovoprávných pomerov na hospodárenie na pôde, ako aj na účely uvedené v § 18 ods. 2 podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky vydaného podľa osobitného predpisu;^{46a)} na tieto účely môže pozemky nadobúdať aj do vlastníctva štátu, s výnimkou pozemkov podľa osobitných predpisov. 46b)

(2) Fond prihlíada pri výkone oprávnení podľa odseku 1 na potreby prevodu pozemkov ako náhrad podľa osobitného predpisu. 47)

(3) Fond alebo správca^{7b)} môže previesť vlastníctvo k pozemkom podľa § 16 ods. 1 písm. b) a c), ak dôvodom prevodu je

a) účel, na ktorý možno pozemok vyvlastniť podľa osobitného predpisu, 39)

b) rozhodnutie o zriadení priemyselného parku podľa osobitného predpisu, 39b)

c) usporiadanie vlastníctva k pozemkom zastavaným stavbami do 24. júna 1991 na účely poľnohospodárskej výroby,

d) usporiadanie vlastníctva k pozemkom zastavaným stavbami vo vlastníctve štátu slúžiacim ozbrojeným silám Slovenskej republiky,

e) usporiadanie vlastníctva k pozemkom zastavaným stavbami vybudovanými vo verejnom záujme.

(4) Fond alebo správca môže na pozemkoch podľa § 16 ods. 1 písm. b) a c) a z dôvodov podľa odseku 3 zriadiť zmluvou vecné bremeno.

(5) Ak pozemok podľa § 16 ods. 1 písm. b) a c) je spoluvlastníckym podielom, môže sa fond alebo správca na účely prevodu vlastníctva k pozemku podľa odseku 3 alebo zriadenia vecného bremena podľa odseku 4 dohodnúť na zrušení spoluvlastníctva a vzájomnom vyporiadaní; to neplatí, ak ide o spoločnú nehnuteľnosť. 47a)

(6) Príjmy z nakladania s pozemkami podľa odsekov 3 až 5 spravuje fond alebo správca.

(7) Ak fond alebo správca prevedie vlastníctvo k pozemkom podľa odseku 3 alebo zriadi vecné bremeno podľa odseku 4 a vlastník si uplatní svoje právo, patrí mu náhrada vo výške, ktorú fond alebo správca prijal podľa cenových predpisov platných v čase uskutočnenia týchto právnych úkonov, ktorá je splatná najneskôr do dvoch rokov odo dňa uplatnenia práva.

§ 20

(1) Oprávnenia fondu k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 písm. b) a c) ustanovené v § 17 a 18 zanikajú doručením výpisu z katastra nehnuteľností, ktorým vlastník preukáže vlastníctvo k týmto pozemkom.

(2) Doručením výpisu z katastra nehnuteľností (odsek 1) vstupuje vlastník do práv prenajímateľa pozemkov. Fondu vznikne nárok na vrátenie zaplateného príspevku konania podľa § 10 za vlastníka pozemku, ktorý musí fond uplatniť v trojročnej lehote odo dňa, keď vlastník preukázal vlastníctvo k pozemku.

TRETIA ČASŤ

OPATRENIA PROTI DROBENIU POZEMKOV

§ 21

(1) V záujme zamedzenia drobenia poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov nachádzajúcich sa mimo zastavaného územia obce možno pri prechode alebo prevode vlastníctva k nim postupovať len podľa tohto zákona.

(2) Podmienky drobenia poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov vo vlastníctve členov pozemkových spoločenstiev upraví osobitný zákon.

§ 22

(1) Ak má na základe právneho úkonu⁴⁸⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁹⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁵⁰⁾ vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok vo výmere menšej ako 20 000 m² a väčšej ako sú výmery uvedené v § 23 ods. 1, je nadobúdateľ povinný zaplatiť odvod vo výške

a) 20% hodnoty poľnohospodárskej pôdy určenej podľa osobitného predpisu,⁵¹⁾ ak má vzniknúť poľnohospodársky pozemok vo výmere od 2 001 m² do 5 000 m² alebo lesný pozemok vo výmere od 5 001 m² do 10 000 m²,

b) 10% hodnoty poľnohospodárskej pôdy určenej podľa osobitného predpisu, ak má vzniknúť poľnohospodársky pozemok vo výmere od 5 001 m² do 20 000 m² alebo lesný pozemok vo výmere od 10 001 m² do 20 000 m².

(2) Odvod podľa odseku 1 je príjmom osobitného bežného účtu dofinancovania programov ministerstva. 52)

(3) Vláda nariadením ustanoví podrobnosti o podmienkach platenia odvodov podľa odsekov 1 a 2.

§ 23

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, nemôže na základe právneho úkonu⁴⁸⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁹⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁵⁰⁾ vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok menší ako 2 000 m², ak ide o poľnohospodársky pozemok, alebo pozemok menší ako 5 000 m², ak ide o lesný pozemok.

(2) Ak sa dedičia nevyporiadajú o dedičstve pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 v súlade s podmienkami uvedenými v odseku 1, alebo ak v dôsledku týchto podmienok súd nemôže potvrdiť nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, súd rozhodne, že pozemky nadobúdajú dedičia, u ktorých sú najlepšie predpoklady na ich obhospodarovanie. Súd rozhodne aj o povinnosti nadobúdateľa pozemku vyporiadať sa s ostatnými dedičmi.

(3) zrušený od 1.5.1996

(4) Vyjadrenie dedičov podľa odseku 3 musí mať písomnú formu a nemožno ho odvolať.

(5) zrušený od 1.5.1996

(6) Pohľadávky dedičov, ktoré vzniknú z vyporiadania dedičstva podľa odsekov 2 a 3, sa premlčujú v lehote desiatich rokov a

a) na ich zabezpečenie vzniká veriteľovi záznamom vlastníckeho práva dlžníka záložné právo k tomuto pozemku; prípadná zákonná prednosť skoršieho záložného práva sa nepoužije. Záložnému veriteľovi patrí predkupné právo k pozemku, ku ktorému sa viaže záložné právo,

b) zrušené od 1.5.1996.

(7) Podmienky uvedené v odsekoch 2 až 5 platia aj na vyporiadanie spoluvlastníkov, ak o ich vyporiadaní rozhodol súd. 49)

§ 24

(1) Ak majú na základe právneho úkonu⁴⁸⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁹⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁵⁰⁾ vzniknúť k jestvujúcim pozemkom uvedeným v § 21 ods. 1 spoluvlastnícke podiely, platia podmienky uvedené v § 22 a 23. To neplatí, ak sa podiel na pozemku spoluvlastníka zvyšuje iným podielom alebo časťou podielu na tom istom pozemku a vlastníctvo prevádzaného podielu zanikne.

(2) Ak na základe právneho úkonu vznikol spoluvlastnícky podiel, ktorý je v rozpore s podmienkami ustanovenými v § 22 a 23, štát je oprávnený podať návrh na určenie jeho neplatnosti. Pri podaní návrhu a v konaní pred súdom zastupuje štát prokurátor.

(3) Podľa § 22 a 23 sa nepostupuje, ak

a) sa pozemok uvedený v § 21 ods. 1 rozdeľuje na účely výstavby alebo na iné účely, na ktoré by ho bolo možné vyvlastniť,³⁹⁾ alebo sa pozemok rozdeľuje podľa projektu pozemkových úprav, 56)

b) ide o bezplatný prevod alebo prechod pozemkov podľa osobitného predpisu, 57)

c) sa odčleňuje časť pozemku od pozemku, ktorý je uvedený v § 1 ods. 1, a táto časť sa pričleňuje k susednému pozemku, pričom sa nevytvára samostatný nový pozemok,

d) ide o pozemok, na ktorom sa majú zriadiť záhrady v území určenom územným plánom obce na záhradkárske a rekreačné účely.

ŠTVRTÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ A PRECHODNÉ USTANOVENIA

§ 25

Register sa po zápise v katastri nehnuteľností zakladá do zbierky listín súboru popisných informácií katastra nehnuteľností.

§ 26

Obec je povinná zabezpečiť účastníkom konania, ktorí by pre svoj vek, zdravotný stav alebo z iného dôvodu mohli mať obmedzený prístup k účasti na konaní, potrebné poučenie.

§ 27

Konanie podľa tohto zákona je oslobodené od správnych poplatkov.

§ 28

(1) Ustanovenia tretej časti sa nepoužijú v konaní o vyporiadaní dedičských podielov podľa osobitného predpisu. 58)

(2) Právne vzťahy k pozemkom, ktoré vznikli na základe rozhodnutia štátneho notára, notára alebo súdu do účinnosti tohto zákona, nie sú ustanoveniami tretej časti dotknuté.

(3) zrušený od 1.5.1996.

§ 29

(1) Registre pôvodného stavu zostavené, schválené a zapísané do katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu⁶¹⁾ sa považujú za registre podľa tohto zákona.

(2) Register obnovenej evidencie pozemkov sa zostavuje aj v tom v katastrálnom území, v ktorom bol vyhotovený a zapísaný register podľa osobitného predpisu⁶¹⁾ do 1. septembra 2002.

(3) Zmeny údajov registra podľa § 7 ods. 6 schváleného do 1. septembra 2002 sa po 1. septembri 2002 posudzujú podľa tohto zákona.

(4) Správny orgán na účely posúdenia zmeny chybných údajov o pozemkoch a právnych vzťahov k nim v schválených registroch (§ 7 ods. 6) zriadi pre obec, v ktorej komisia zanikla zápisom údajov registra do katastra nehnuteľností, opätovne komisiu, ak od jej zániku neuplynuli tri roky.

§ 29a

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. novembra 2009

V obci, kde do účinnosti tohto zákona nebol register schválený (§ 7), rozšíri správny orgán komisiu podľa § 4 o zástupcu obvodného úradu do 30 dní od účinnosti tohto zákona.

Čl.II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z.z. (úplné znenie č. 12/1994 Z.z.) sa mení takto:

V § 34 ods. 2 sa vypúšťajú slová "a pozemky nedoložené vlastníckym právom".

Čl.III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1995.

Nález č. 131/1996 Z.z. nadobudol účinnosť 1. májom 1996.

Zákon č. 80/1998 Z.z. nadobudol účinnosť 1. aprílom 1998.

Zákon č. 219/2000 Z.z. nadobudol účinnosť 1. augustom 2000.

Zákon č. 193/2001 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júnom 2001.

Zákon č. 419/2002 Z.z. nadobudol účinnosť 1. septembrom 2002.

Zákon č. 503/2003 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2003.

Zákon č. 549/2004 Z.z. nadobudol účinnosť 1. novembrom 2004.

Uznesenie Ústavného súdu SR č. 218/2005 Z.z. nadobudlo účinnosť 28. májom 2005.

Nález č. 537/2006 Z.z. nadobudol účinnosť 30. septembrom 2006.

Zákon č. 396/2009 Z.z. nadobudol účinnosť 1. novembrom 2009.

Zákon č. 139/2010 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júnom 2010.

Zákon č. 241/2012 Z.z. nadobudol účinnosť 1. septembrom 2012.

Zákon č. 57/2013 Z.z. nadobudol účinnosť 1. aprílom 2013.

Zákon č. 180/2013 Z.z. nadobudol účinnosť 1. októbrom 2013.

Michal Kováč v.r.

Ivan Gašparovič v.r.

Vladimír Mečiar v.r.

1) § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. o katastrí nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

2) § 8 ods. 1 písm. a) a b) a § 78 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.

3) Napríklad § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. v znení zákona č. 255/2001 Z.z.

4) § 10 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

5) § 5 a 32 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z.z. (úplné znenie č. 12/1994 Z.z.).

6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

7) § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

8) Zákon č. 71/1967 Zb.

9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z.

10) § 18 ods. 2 a § 26 zákona č. 71/1967 Zb.

11) § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z.

12) Napríklad zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zákona č. 42/1992 Zb., zákona č. 93/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 186/1993 Z.z. (úplné znenie č. 11/1994 Z.z.), zákon č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 297/1992 Zb., zákona č. 496/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z., zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení zákona č. 92/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., ústavného zákona č. 541/1992 Zb., zákona č. 544/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 17/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 244/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 369/1994 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z.z.

12a) § 15 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 149/1975 Zb. o archívnictve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 571/1991 Zb.

14) § 34 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. v znení zákona č. 255/2001 Z.z.

14a) § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z.

14b) § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

15) § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

16) § 2 zákona č. 61/1977 Zb.

17) § 6 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 152/1996 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

18) § 6 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky č. 155/1980 Zb. a vyhlášky č. 378/1992 Zb.

19) § 134 Občianskeho zákonníka.

20) Zákon č. 509/1991 Zb., ktorým sa mení, dopĺňa a upravuje Občiansky zákonník.

21) § 22 zákona č. 229/1991 Zb.

- 22) § 16 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 23) Napríklad § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, § 9 zákona č. 229/1991 Zb.
- 24) § 247 až 250k Občianskeho súdneho poriadku.
- 25) § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.
- 25a) § 134 Občianskeho zákonníka.
- 26) § 63 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).
- 27) § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam.
- 28) § 14 ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 306/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 245/1994 Z.z.
- 29) § 250l až 250s Občianskeho súdneho poriadku.
- 30) Zákon č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 31) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z.
- 32) § 17 zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 33) § 18 zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 34) Napríklad zákon č. 42/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 35) Napríklad § 3 zákona č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 208/1994 Z.z. o nájme poľnohospodárskych a lesných nehnuteľností a o nájme poľnohospodárskeho podniku.
- 39) § 108 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb. a zákona č. 262/1992 Zb.
- 39a) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb., zákon č. 50/1976 Zb.
- 39b) Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov.
- 42) Zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 326/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov.
- 46) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení vyhlášky č. 608/1992 Zb. a vyhlášky č. 265/1993 Z.z.
- 46a) § 34 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení zákona č. 139/2010 Z.z.
- 46b) Napríklad § 62 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- 47) § 34 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.
- 47a) § 4 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 181/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
- 48) Napríklad § 588 a 628 Občianskeho zákonníka.
- 49) § 142 a 149 Občianskeho zákonníka.
- 50) § 175q Občianskeho súdneho poriadku.
- 51) § 43 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení zákona č. 549/2004 Z.z.
- 52) § 1 a 2 zákona č. 553/2001 Z.z. o zrušení niektorých štátnych fondov, o niektorých opatreniach súvisiacich s ich zrušením a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 53) § 3 písm. h) zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1991 Zb. o Štátnom fonde zveľaďovania lesa Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z.z. (úplné znenie č. 16/1994 Z.z.).
- 56) § 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 57) Zákon č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 58) § 13 až 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb.
- 61) § 9 ods. 4 a 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.